

COMMISSIE WERK EN INKOMEN

griffier van de raadscommissie
greet.sietsema@griffie.groningen.nl
tel 050-367 7725

VERGADERSTUK

vergaderdatum: 4 oktober 2006

onderwerp: overzicht inkomensgrenzen gemeentelijke regelingen

Overzicht inkomensgrenzen gemeentelijke regelingen

In zijn vergadering van 28 juni 2006 heeft de gemeenteraad een motie aangenomen waarin de raad het college vraagt om een overzicht van alle gemeentelijke regelingen waarbij een inkomensgrens wordt gehanteerd en om een onderzoek te doen naar de mogelijkheden om voor (gemeentelijke) regelingen één inkomensgrens te hanteren.

In de bijlage bij deze notitie treft u een overzicht aan van alle (gemeentelijke) regelingen, en de daarbij gehanteerde inkomensgrenzen, die onze gemeente op dit moment uitvoert. Voor de volledigheid hebben we daarom ook de langdurigheidstoelage en de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen in het overzicht opgenomen. Deze regelingen worden door onze gemeente uitgevoerd, maar de hoogte van inkomens- en vermogensgrens worden door het Rijk vastgesteld.

Met de wijziging van artikel 36 in de Wet Werk en Bijstan (WWB) krijgen gemeenten weliswaar wat vrijheid om bij “geringe bijverdiensten” toch een langdurigheidstoelage toe te kennen, de door het Rijk vastgestelde inkomensgrens van 100% sociaal minimum blijft echter gewoon overeind.

De beleidsvrijheid bij het invullen van het kwijtscheldingsbeleid lijkt iets groter (wat wordt er kwijtgescholden en tot welk percentage?). Maar ook hier bepaalt het Rijk de hoogte van de inkomens- en vermogensgrens. Deze is in de invorderingswet vastgelegd op maximaal 100% van het sociaal minimum.¹ Uw raad kan wel een grens vaststellen die onder 100% van het sociaal minimum ligt.

voor- en nadelen

Het staat uw raad vrij om bij de gemeentelijke regelingen een eigen inkomensgrens vast te stellen. Daarbij kunt u er voor kiezen om bij alle regelingen dezelfde grens toe te passen. Een voor de hand liggend (groot) voordeel van één grens is dat het de duidelijkheid naar de burger vergroot: de gemeente hanteert voor al haar regelingen 1 grens, dat scheelt zoekwerk (voor de burger én in de uitvoering). Daarnaast kunnen we nog een aantal andere voordelen, maar ook nadelen

¹ Het sociaal minimum is de hoogte van de bijstandsnorm waarop volgens huishoudtype recht op heeft. In Groningen (>23 <65):
Gezamenlijke huishouding * woningdelend 1195,83 * niet woningdelend 1207,91 [per maand, incl. vakantiegeld]
Alleenstaande ouder * woningdelend 990,49 * niet woningdelend 1087,12 [per maand, incl. vakantiegeld]
Alleenstaande * woningdelend 748,90 * niet woningdelend 845,54 [per maand, incl. vakantiegeld]

benoemen. Of een voor- of nadeel zich daadwerkelijk voordoet is mede afhankelijk van de hoogte van de inkomensgrens waarvoor u kiest. Bij de opsomming hieronder zijn we er vanuit gegaan dat u niet zult kiezen voor een lagere grens dan de huidige.

voordelen

- eenduidigheid / duidelijkheid burger
- wanneer recht op regeling, makkelijk onderzoek naar recht andere regeling ²
- eenvoudige / effectieve bestandskoppeling (bij nieuwe regeling)
- mogelijk groter bereik / meer bekendheid

nadelen

- mogelijk (grotere) armoedeval / geen prikkel tot werk
- mogelijk grotere druk op het budget bijzondere bijstand / minimabeleid

115%? - 120%?

Afgezien van de maaltijdvoorziening en de Stadjerspas ligt de inkomensgrens voor gemeentelijke regelingen op dit moment op 115% van het sociaal minimum. De maaltijdvoorziening (nu 110%) zou daarnaar opgetrokken kunnen worden. De keuze om de Stadjerspas (nu 130%) daarnaar terug te brengen is lastiger. Een oplossing zou kunnen zijn dat er een tussencategorie komt voor de Stadjerspas (bijvoorbeeld 115 - 150%) die de pas nog steeds voor een gereduceerd tarief aan kan schaffen.

Bij één inkomensgrens van 115% zijn de effecten van de hiervoor genoemde voor- en nadelen nog niet zo groot.

Wanneer de inkomensgrens voor alle regelingen echter verhoogd wordt naar bijvoorbeeld 120% zullen de voor- en nadelen ook een groter effect hebben. Zeker de armoedeval kan dan flink toenemen ten opzichte van de huidige situatie: de prikkel om te gaan werken (of om meer te gaan werken / te verdienen) wordt minder.

glijdende schaal

Om een mogelijke armoedeval teniet te doen kan gewerkt worden met een glijdende schaal. Bij de maaltijdvoorziening (Koks Herberg) wordt hier al gebruik van gemaakt.

Aanpassing?

Het college zal bekijken of het zinvol is de inkomensgrenzen aan te passen. Bij de herijking van het armoedebeleid zullen we daar bij u op terugkomen (december 2006).

vermogensgrens

Op dit moment hebben we in onze gemeente eigen regelingen mét een vermogenstoets en eigen regelingen zonder vermogenstoets. Gelijktrekken van de vermogensgrens bij alle regelingen levert weer die eerder genoemde eenduidigheid op. Afschaffen verhoogt de uitkeringskosten en brengt rechtsongelijkheid met zich mee voor degenen die voor dezelfde kostensoort niet van de regeling gebruik maken maar via een aanvraag individuele bijzondere bijstand een aanvraag doen. ³ Dit effect schatten we echter minimaal.

Bij alle gemeentelijke regelingen een vermogensgrens hanteren verkleint het bereik, hoewel we inschatten dat ook dit effect niet zo groot is.

² Anders dan vanwege het inkomen. (Voor de TOS moet men bijvoorbeeld wel schoolgaande kinderen hebben.)

³ Dit geldt voornamelijk bij de maaltijdvoorziening. Wie geen gebruik wil maken van Koks Herberg kan voor eenzelfde declarabel bedrag een aanvraag individuele bijzondere bijstand doen. Er geldt dan wel een andere draagkrachtmeting.

overzicht inkomens- en vermogensgrenzen voorzieningen minimabeleid in de gemeente Groningen

Inkomensgrens bij een aanvraag individuele bijzondere bijstand: 100% van het sociaal minimum ^{*)}, daarboven eigen bijdrage tot 5% van een meerinkomen tot €1.200,- en daarboven een eigen bijdrage tot 25% van het meerinkomen. De vermogensgrens is gelijk aan de vermogensvrijlating bij aanvraag algemene bijstand. (Thans €10.360,- voor een echtpaar en een eenoudergezin en €5.180,- voor een alleenstaande.)

regeling	doelgroep	ondersteuning voor	inkomen ^{*)}	vermogen	uitvoering
Langdurigheidstoelage ^{**)}	<i>huishoudens in de gemeente Groningen, 60 maanden of langer inkomen op bijstandsniveau, geen inkomsten uit of in verband met arbeid en voldoende getracht om betaald werk te vinden</i>	<i>extra inkomen bij langdurig rondkomen minimumniveau</i>	100%	vgl. aanvraag indiv. bijzondere bijstand	SOZAWE
Kwijtschelding	<i>huishoudens in de gemeente Groningen met een laag inkomen</i>	<i>gemeentelijke belastingen</i>	100% ^{***)}	Invorderings wet	DIA
Stadspas	<i>voor de a-categorie (goedkoopste pas): huishoudens in de gemeente Groningen met een laag inkomen</i>	<i>participatie / sociaal-cultureel</i>	130%	geen toets	DIA
TOS	<i>huishoudens in de gemeente Groningen met een laag inkomen met schoolgaande kinderen (4 tot 18 jaar) op het basis- of voortgezet onderwijs, waarvoor kinderbijslag wordt ontvangen</i>	<i>indirecte schoolkosten</i>	115%	geen toets	SOZAWE
Koks Herberg / TD	<i>mensen die uit noodzaak op een maaltijdvoorziening zijn aangewezen en woonachtig zijn in de gemeente Groningen</i>	<i>maaltijdvoorziening</i>	110% ^{****)}	vgl. aanvraag indiv. bijzondere bijstand	SOZAWE
Collectieve ziektekostenverzekering	<i>huishoudens in de gemeente Groningen met een laag inkomen</i>	<i>ziektekosten</i>	115%	geen toets	Menzis (SOZAWE)
Categorale regeling 2006	<i>personen in een huishouden in de gemeente Groningen met een laag inkomen, ouder dan 65 jaar of chronisch ziek of gehandicapt</i>	<i>verborgen kosten i.v.m. ziekte / handicap / leeftijd</i>	115%	vgl. aanvraag indiv. bijzondere bijstand	SOZAWE

^{*)} = percentage van het sociaal minimum (i.e. het bijstandsniveau waar het huishouden recht op heeft)

^{**)} = rijksregeling uitgevoerd door gemeenten. Er is geen vrijheid om de inkomensgrens of de vermogensgrens aan te passen

^{***)} = de vermogens-/inkomensstoets wordt voorgeschreven door het Rijk. Als aanvrager onder wettelijke vermogensgrens blijft wordt het feitelijke inkomen vergeleken met een aantal vaste uitgavenposten. Wanneer het verschil negatief uitpakt komt aanvrager in aanmerking voor kwijtschelding. In de praktijk ligt de inkomensgrens om en nabij 100% van het sociaal minimum.

^{****)} = boven de 110% een glijdende schaal:

<110%	nibudgrens
-------	------------

110-130	5% zelf
130-160	25% zelf
160-200	50% zelf
>200	100% zelf